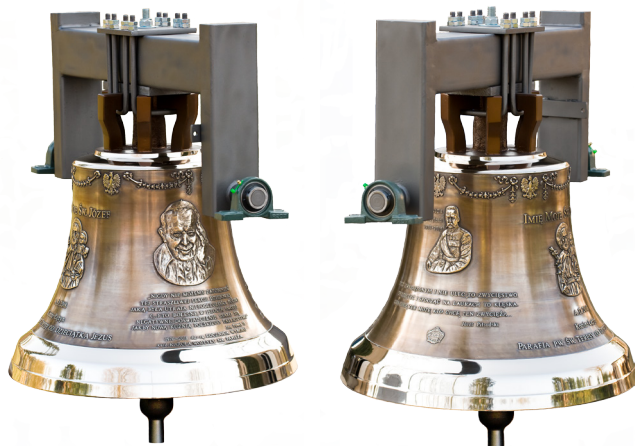


# Dzwony upamiętniające 100-lecie odzyskania niepodległości przez Rzeczpospolitą Polską A.D. 1918 - 2018

W pracowni automatyki dzwonów oraz konstrukcji wieżowych, czyli w Firmie Prais w Poznaniu oraz Ludwisarni Braci Kruszewskich w Węgrowie powstał bardzo ciekawy wspólny projekt na rok 2018, który z powodzeniem jest realizowany. Mianowicie z okazji obchodów 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Rzeczpospolitą Polską, firmy ogłosiły projekt odlania serii „Dzwonów Niepodległości”. Na dzień dzisiejszy odlewany jest czwarty z pokaźnej zaplanowanej serii dzwonów, których waga oscyluje w przedziale od 220kg do dzwonu ważącego prawie 1000kg.

Największy dzwon nazwany nieformalnie „Złotym Dzwonem Niepodległości” zamówiony został przez Bazylikę Archikatedralną św. Jakuba w Szczecinie. Aktualnie zarówno w Katedrze Szczecińskiej jak i w ludwisarni w Węgrowie trwają prace nad projektem jego wystroju oraz tekstami, które zostaną na nim umieszczone, natomiast w Poznańskiej firmie powstaje koncepcja wykonania konstrukcji zawieszenia dzwonu oraz jego napędu. Sam dzwon będzie miał wagę 970kg, zostanie odlany w tonacji F, a jego średnica wynosić będzie  $\varnothing$  1180mm. Zawiśnie on na dzwonnicy Katedry Szczecińskiej obok dzwonu z roku 1681 o imieniu „Święty Jakub” ważącego 5700kg.

Wszystkie dzwony w Odlewni Braci Kruszewskich powstają wyłącznie metodą ręczną, według tradycji ludwisarskiego rzemiosła znanego w świecie od XII, oczywiście z zastosowaniem pewnych nowoczesnych rozwiązań zgodnych z aktualnie obowiązującymi kanonami ludwisarstwa. Dzwony wykonywane są z materiału zwanego „spiżem” zawierającym 78% miedzi i 22% cyny. Dzięki zastosowaniu materiałów o najwyższych klasach gatunkowych pracownia uzyskuje dzwony o pięknym brzmieniu i niepowtarzalnie ciekawym i gładkim wyglądzie. Odlewom nadawane są in-



teresujące ornamenty nawiązującą do obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości, bardzo ciekawe inskrypcje oraz płaskorzeźby. Po odlaniu dzwonów są one polerowane, nadaje im się patynę, wyposaża w jarzma, napędy elektromagnetyczne i serca, które później wypełnią dzwony spiżowym brzmieniem.

**mgr inż. Mateusz Michałowski**  
„Klub miłośników Zabytkowych Dzwonów  
i Zegarów wieżowych”